

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2024-08-07

Diarienummer:
MHN-2024-00297

Handläggare:
Cecilia Remén

Yttrande över detaljplan Tillfällig återvinningscentral i Gottsunda, del av Ultuna 2:25 (dnr Ecos 2024-4334)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrande daterat den 28 augusti 2024 till plan- och byggnadsnämnden.

Ärendet

Idag finns en befintlig återvinningscentral (ÅVC) intill Elfrida Andreés väg i stadsdelen Gottsunda, som har ett tillfälligt lov fram till 1 februari 2025. Det bygglovet kan inte förlängas utan planstöd. Markanvändningen som ska prövas är park samt, inom samma yta, tillfällig användning för återvinningscentral.

Syftet med planläggningen är att kommunen ska kunna erbjuda en fungerande återvinningscentral i de södra stadsdelarna fram till dess att en ny permanent ÅVC:n tagits i bruk på annan plats. ÅVC: n i Gottsunda är inte tänkt att vara en permanent lösning. Den tillfälliga användningen får pågå som längst i 10 år.

För närvarande pågår även planläggning med syfte att bygga bostäder i det aktuella området, i form av detaljplanen för Gottsunda östra. När den vinner laga kraft kommer den att ersätta den här detaljplanen. Marköverlåtelseavtal reglerar hur länge ÅVC kan finnas på plats. Så länge ÅVC: n ligger kvar kommer några kvarter i detaljplan för Gottsunda östra inte kunna byggas ut.

Det blir en tidsförskjutning för genomförandet av dessa bostadskvarter. Tidsförskjutningen att bygga bostäder där bedöms bli minst 5 år efter att detaljplanen för Gottsunda östra vunnit laga kraft, om den följer tidplanen. Inom ramen för den pågående planläggningen av Gottsunda östra föreslås två kvarter mellan den befintliga

ÅVC: n och Gottsunda allé. Dessa två kvarter ska kunna byggas och tas i bruk, samtidigt som den tillfälliga ÅVC: n står kvar.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen. Miljöförvaltningen har tagit hänsyn till barnperspektivet främst genom att granska buller, solljus, luftkvalité och förorenad mark för att bidra med att säkerställa en god miljö att visats i. Ärendet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för jämställdhet eller näringsliv

Föredragning

Dagvatten

Enligt utförd dagvattenutredning avvattnas hårdgjorda ytor via befintliga dagvattenbrunnar till ett dike i väster. Diket faller mot nordväst där en kupolbrunn finns ansluten till dagvattensystemet som via "Bäcklösaravinen" och Bäcklösa diket mynnar i Fyrisån. Enligt utredningen kommer dagvattnet som leds till diket att infiltrera i dikesbotten, men det går inte att utesluta att kraftiga regn kommer att ledas till kupolbrunnen och befintligt dagvattensystem. För att skapa en tillfredställande fördröjning av nederbörd föreslås att en skärm installeras runt kupolsilen.

En lågpunktskartering av området visar att det inte finns några lågpunkter inom återvinningscentralen eller att stora mängder vatten ansamlas i diket som återvinningscentralen avvattnas till. Asfaltsytan inom återvinningscentralen är tämligen platt och vid ett skyfall rinner vatten mot söder.

Planområdet avvattnas till Fyrisån. För Fyrisån finns miljö kvalitetsnormer (MKN) och det är viktigt att inte äventyra möjligheten att uppnå MKN i recipienten. Miljöförvaltningen anser därför att det behöver förtydligas i planen på vilket sätt dagvattenhanteringen säkerställer att föroreningar från verksamhetsytan inte följer med dagvattnet.

Miljöförvaltningen bedömer att det inte är en godtagbar dagvattenhantering att infiltrera dagvattnet från de hårdgjorda ytorna i diket som är beläget i vattenskyddsområdet. Det gäller i synnerhet för de risker som är kopplade till kemolyckor eller brand inom ÅVC:n.

Grundvatten

Planområdet ligger inom vattenskyddsområdets yttre skyddszon. Fastigheten ligger inom område med måttlig känslighet i känslighetskartan.

Miljöförvaltningen anser att infiltration av dagvattnet från ÅVC:n i diket äventyrar att god status för grundvattenförekomsten uppnås. Åtgärder för att minska belastningen av dagvattnet bör vidtas samt att risker kopplad till olyckor på ÅVC:n bör minskas.

Markföroreningar

Området kring återvinningscentralen har tidigare nyttjats som deponi. En miljöteknisk markundersökning har genomförts av Sigma 2023. Generellt påträffades låga halter av föroreningarna i fyllnadsmassorna med undantag för en punkt norr om återvinningscentralen. I den punkten påträffades PAH-H över riktvärdena för känslig

markanvändning (KM) men inom riktlinjerna för mindre känslig markanvändning (MKM). De förhöjda halterna av PAH-H bedöms inte utgöra någon betydande hälsofara.

Buller

När återvinningsstationer lokaliseras intill bostäder finns det, enligt miljöförvaltningens erfarenhet, en risk för störningar från buller orsakade av fordonstrafik och hantering av avfallsfraktioner på området. Även störningar på grund av lukt och ljus kan förekomma. Den tillfälliga återvinningscentralen får maximalt användas i 10 år efter att detaljplanen har vunnit laga kraft. Det är därför viktigt att lokaliseringen inte medför olägenheter för de bostäder som är under planläggning intill.

En bullerutredning utförd av Norconsult redovisar bullernivåerna som den tillfälliga återvinningscentralen orsakar i omgivningen. Enligt utredningen uppfylls bullerriktvärden från Boverket vid de närmast planerade bostäderna. Bullernivåerna vid de närmaste befintliga bostäderna bedöms också vara under gällande riktvärden.

Miljöförvaltningen noterar att bullerriktvärdena enligt redovisningen klaras med liten marginal. Vi vill påpeka att om det i framtiden skulle visa sig att bullerriktvärdena överskrids vid den närmaste bebyggelsen, kan det bli nödvändigt att införa restriktioner för när containrar får hämtas och lämnas.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 7 augusti 2024
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Översiktskartor
- Bilaga 3, Bullerutredning

Miljöförvaltningen

Linda Jacobsson
Förvaltningsdirektör

Miljö- och hälsoskydds nämnden
Yttrande

Uppsala Kommun Plan- och byggnadsnämnden

Handläggare:
Cecilia Remén

75375 Uppsala

Yttrande över detaljplan Tillfällig återvinningscentral i Gottsunda, del av Ultuna 2:25

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, dnr. PBN 2023-003392

Remisstid: 14 juni till och med 26 juli 2024. Förlängd svarstid till och med 28 augusti 2024.

Miljö- och hälsoskydds nämnden har följande synpunkter gällande:

Dagvatten

Miljö- och hälsoskydds nämnden bedömer att det inte är en godtagbar dagvattenhantering att infiltrera dagvattnet från de hårdgjorda ytorna i diket som är beläget inom vattenskyddsområde. Det gäller i synnerhet för de risker som är kopplade till kemolyckor eller brand inom ÅVC:n.

Miljö- och hälsoskydds nämnden anser att det behöver förtydligas i planen på vilket sätt dagvattenhanteringen säkerställer att föroreningar från verksamhetsytan inte följer med dagvattnet.

Buller

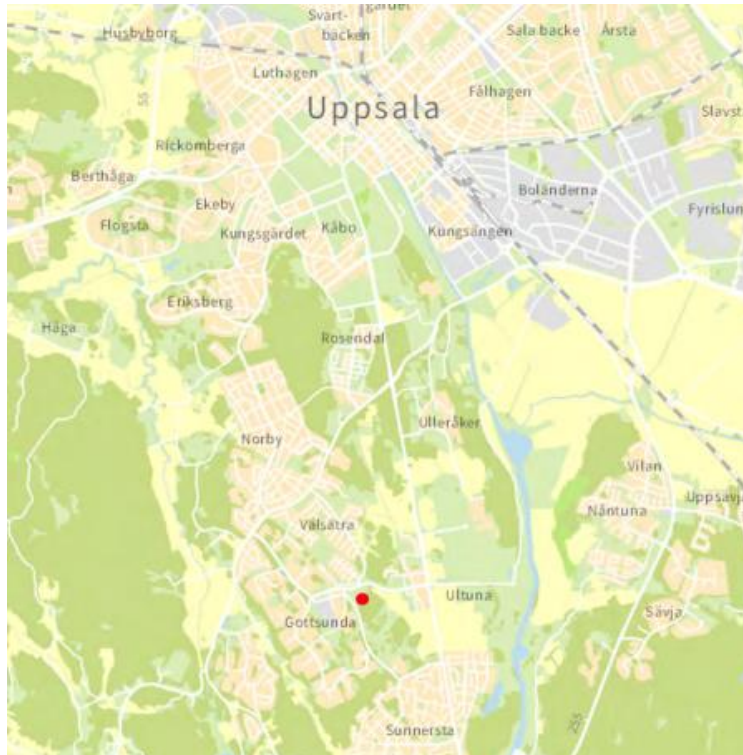
Miljöförvaltningen noterar att bullerriktvärdena enligt redovisningen klaras med liten marginal. Vi vill påpeka att om det i framtiden skulle visa sig att bullerriktvärdena överskrids vid den närmaste bebyggelsen, kan det bli nödvändigt att införa restriktioner för när containrar får hämtas och lämnas.

För miljö- och hälsoskydds nämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
nämndsekreterare

Översiktskartor, tillfällig återvinningscentral i Gottunda, del av Ultuna 2:25

Planområdets läge markeras med röd streckad linje.

Uppsala Vatten

Gottsunda stadsstråk

Utredning av buller från Gottsunda ÅVC till blivande bostäder

Uppdragsnr.: 108 81 16 Revision: 1 Datum: 2024-04-24

Gottsunda

Utredning av buller från Gottsunda ÅVC till blivande bostäder
Uppdragsnr.: 108 81 16 Revision: 1

Uppdragsgivare: Uppsala Vatten
Uppdragsgivarens kontaktperson: Markus Karlsson
Konsult: Norconsult Sverige AB, Theres Svenssons Gata 9a
Uppdragsledare: Dario Bogdanovic
Handläggare: Dario Bogdanovic

Revision	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt
1	2024-03-18	Bullerutredning	DBC	JH	DBC

Detta dokument är framtaget av Norconsult som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

► Innehåll

1	Bakgrund och uppdrag	3
2	Omgivning	4
3	Underlag	4
4	Riktvärden	5
5	Mätningar	6
6	Beräkningar	6
	6.1 Rängering av containrar	6
7	Resultat	6
8	Slutsats	7

1 Bakgrund och uppdrag

Inom del av fastigheterna Ultuna 2:25, Uppsala, planeras ett antal bostadsbyggnader föras upp i tre kvarter.

Figur 1. Tre delområden där bostäder planeras byggas inom del av Ultuna 2:25

Etapperna för områdena B1 och B2 planeras byggas först, och följs av etapp för område B3 ett antal år senare. I dagsläget finns en återvinningscentral i det området som täcks in av B3, Gottsunda ÅVC. Verksamheten vid återvinningscentralen planeras fortsätta i ca 5-10 år efter att etapperna för område B1 och B2 står klara. En bullermätning, utförd vid återvinningscentralen den 2023-10-10 av Norconsult Akustik, visade att buller från rangering av containrar är den aktivitet som avger högst ljudnivåer. Då verksamheten inom ÅVC:n planeras fortsätta efter att bostadsbyggnaderna inom B1 och B2 står klara måste bullret i området utredas för att undersöka huruvida rådande riktvärden för buller från verksamhet klaras.

Norconsult Avdelning Akustik har, av Uppsala Vatten, fått i uppdrag att utreda vilka bullernivåer som förväntas förekomma från verksamheten vid Gottsunda ÅVC samt se huruvida rådande bullerriktvärden enligt Boverket innehålls. Buller från vägtrafik behandlas ej i denna utredning.

2 Omgivning

Ultuna 2:25 är beläget i stadsdelen Gottsunda i den södra delen av Uppsala. Området för delarna B1 och B2 befinner sig ca 20m från gränsen till Gottsunda ÅVC. Från mitten av ÅVC:n till närmsta planerade huskropp är det ca 60m. Gottsunda ÅVCs öppettider är mellan 13:00-19:00 på vardagar och mellan 09:00-15:00 på helger.

Figur 2. Gottsunda ÅVC i dagsläge och område för planerade kvarter B1 och B2

3 Underlag

Följande underlag ligger till grund för denna bullerutredning

- Bullerrapport för ljudmätning utförd 2023-10-10, *Ljudmätning, Gottsunda ÅVC_2023-12-14*
- Illustrationsplan för blivande bostäder i .dwg-format, erhållet av Uppsala Vatten
- Baskarta över nuvarande bebyggelse och vägar i .dwg-format, erhållet från Uppsala kommun

4 Riktvärden

I Boverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, *Industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder – en vägledning Rapport 2015:21*, anges ljudnivåer som bör gälla vid nybyggda bostäder som påverkas av industri- och annat verksamhetsbuller. Tre olika zoner används vid bedömningen av bullersituationen. Zon A, där bostadsbyggnader bör kunna accepteras, Zon B, där bostadsbyggnader bör kunna accepteras förutsatt att tillgång till ljuddämpad sida finns och att byggnaden bulleranpassas för detta ändamål, och Zon C, där bostadsbyggnader bör ej accepteras. Tabellen nedan redovisar gällande ljudnivåer för tre zonerna samt under vilka tidsperioder dessa gäller.

Tabell 1. Högsta ljudnivå från industri och annan verksamhet. Frifältsvärde utomhus vid bostadsfasad

	L_{eq} dag (06-18)	L_{eq} kväll (18-22) Lördagar, söndagar och helgdagar L_{eq} dag + kväll (06-22)	L_{eq} natt (06-18)
Zon A* Bostadsbyggnader bör kunna accepteras	50 dBA	45 dBA	45 dBA
Zon B Bostadsbyggnader bör kunna accepteras förutsatt att tillgång till ljuddämpad sida finns	60 dBA	55 dBA	50 dBA
Zon C Bostadsbyggnader bör ej accepteras	>60 dBA	>55 dBA	>50 dBA

* För buller från värmepumpar, kylaggregat och liknande yttre installationer gäller värden enligt tabell 2.

Utöver ovanstående värden gäller även att maximala ljudnivåer, $L_{AFmax} > 55$ dBA, bör inte förekomma nattetid klockan 22-06 annat än vid enstaka tillfällen. Om byggnaden har en ljuddämpad sida avser begränsningen i första hand den ljuddämpade sidan.

I Zon B bör byggnader ha en ljuddämpad sida där nedanstående ljudnivåerna bör uppfyllas utomhus vid bostadsfasad samt vid en gemensam uteplats om en sådan anordnas i anslutning till byggnaden. Värdena gäller även för buller från diverse yttre installationer i Zon A.

Tabell 2. Högsta ljudnivå från industri och annan verksamhet på ljuddämpad sida. Frifältsvärde utomhus och vid uteplats.

	L_{eq} dag (06-18)	L_{eq} kväll (18-22)	L_{eq} natt (06-18)
Ljuddämpad sida	45 dBA	45 dBA	40 dBA

I de fall då den bullrande verksamheten endast pågår en del av någon av tidsperioderna i tabell 1 bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för den tid då den bullrande verksamheten pågår. Dock bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för minst en timme, även vid kortare händelser.

5 Mätningar

Mätningar utfördes vid Gottsunda ÅVC den 10:e oktober, 2023. Mätningen syftade till att undersöka bullret som uppstår från ÅVC:n samt identifiera vilka moment som orsakar högst ljudnivåer. Vid mättillfället konstaterades det att verksamheten vid Gottsunda ÅVC överlag inte ger upphov till mycket buller, undantaget rangering av containrar då detta arbetsmoment medförde höga bullernivåer. Ljudnivåer mättes i flera punkter runt ÅVC:n och en ljudeffekt beräknades för återvinningscentralen som helhet. Den beräknade ljudeffekten från mätrapporten har använts för denna utredning.

6 Beräkningar

Beräkningarna har utförts i enlighet med Nordiska beräkningsmodellen för externt industribuller, General Prediction Method (DAL 32), med hjälp av mjukvaran SoundPLAN 9.0. Den omgivande bebyggelsen, topografin, de blivande byggnaderna och bullerkällan har modellerats i 3D. Bullerkällans ljudeffekt har ansatts enligt tabell 3. Vägar finns med i modellen som visuellt stöd, men då denna utredning enbart berör industri- och verksamhetsbuller har ljud från vägtrafik exkluderats.

6.1 Rangering av containrar

Enligt uppgift från Uppsala Vatten AB sker rangering utanför återvinningscentralens öppettider, dock ej innan kl 06:00 eller efter kl 21:00 på vardagar, samt ej innan kl 06:00 eller efter kl 17:00 på helger. Det är vanligast att rangeringen sker innan återvinningscentralen har öppnat, dock kan det ske även på kvällar om behovet finns. Varaktigheten för rangeringen varierar beroende på hur stort behovet är av att transportera fyllda containrar, en container då behovet är lågt och upp till tre containrar vid större behov av transport. Då enbart en container behöver hämtas uppskattas varaktigheten för rangeringen till ca 15 minuter, för tre containrar är uppskattningen ca 30 minuter. Enligt Uppsala Vatten hämtas fyllda containrar som mest en gång i timmen och som mest tre gånger per dag, då det oftast är samma lastbil som utför all transport.

Givet uppgifterna från Uppsala Vatten AB bedöms det värsta fallet vara då tre containrar behöver hämtas en kväll efter kl 18:00. Riktvärdena är ställda på ett sådant sätt att även om angivna värden i tabell 1 gäller för längre tidsperioder så ska den ekvivalenta ljudnivån för kortvarig bullrig verksamhet jämföras mot samma värden, dock minst en timme. Beräkningsmodellen har ansatts till att räkna buller under en timmes tid då tre containrar ska hämtas efter klockan 18:00. Detta bedöms vara ett hypotetiskt värsta fall och blir således dimensionerande.

Tabell 3. Ansatt ljudeffekt vid Gottsunda ÅVC, erhållet från mätrapport Ljudmätning, Gottsunda ÅVC_2023-12-14

Bullerkälla	Beräknad ljudeffekt (L_{WA})	Varaktighet
Buller från rangering	95 dBA	30min/h

7 Resultat

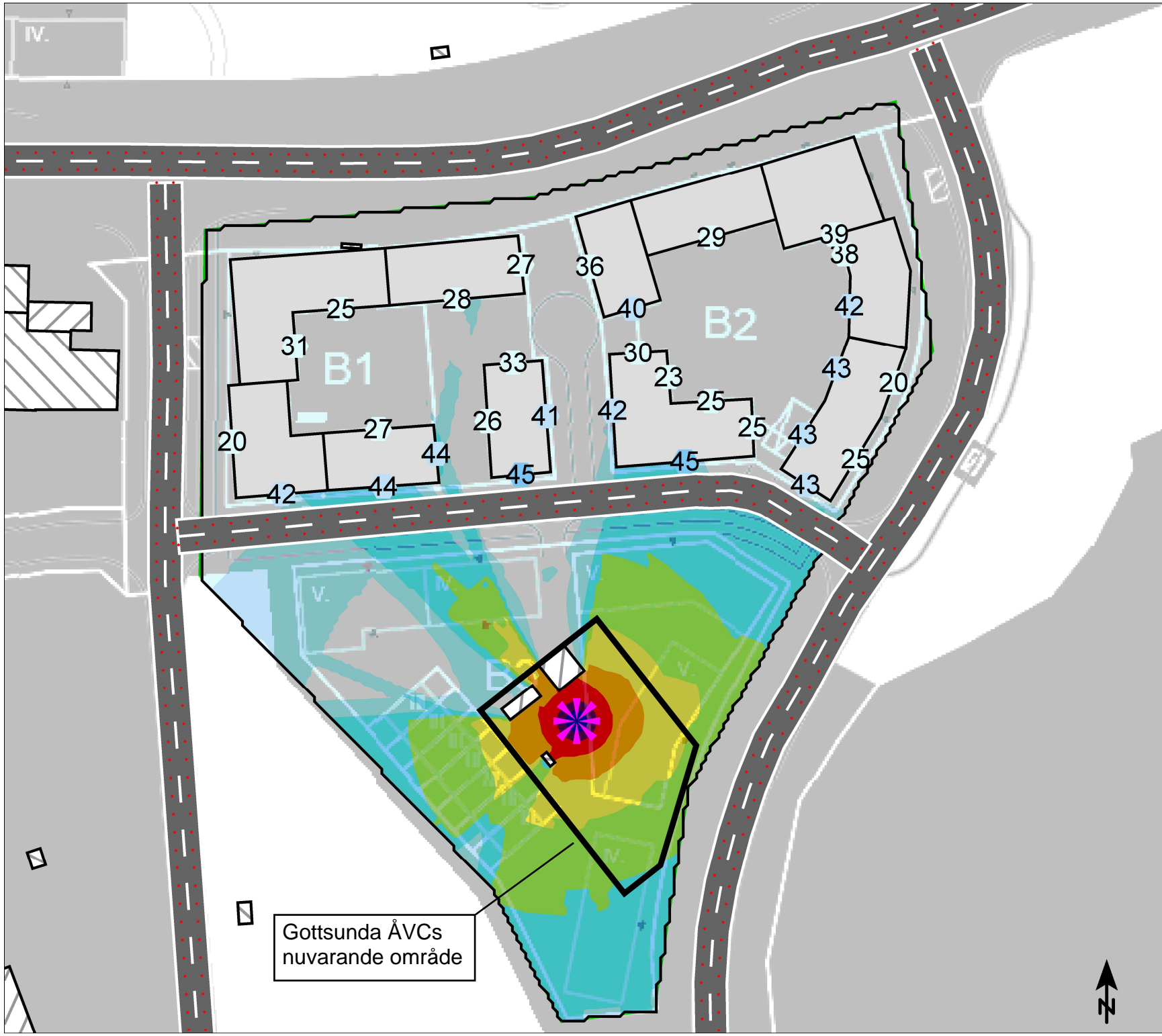
Beräknade ekvivalenta ljudnivåer för den hypotetiska värsta timmen redovisas i bilaga 01.

Resultaten visar att beräknade ljudnivåer vid byggnadsfasader närmas Gottsunda ÅVC blir som högst 45dBA ekvivalent ljudnivå under den teoretiska värsta timmen, och uppfyller således ställda riktvärden för Zon A.

Anm. Vägar i bilaga 01 motsvarar inte dagens utseende, utan den utformning som kommer finnas då byggnaderna står klara.

8 Slutsats

Beräkningsresultaten visar att de blivande bostäderna uppfyller riktvärde för Zon A, vilket innebär att bostadsbyggnaderna kan byggas utan något behov av bulleranpassning eller ljuddämpad sida.

BERÄKNAD LJUDUTBREDNING

Beräknade ljudnivåer från Gottsunda ÅVC

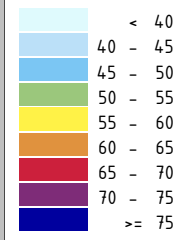
Beräknade nivåer avser buller under en timmes tid då maximal mängd rangering sker

Teckenförklaring

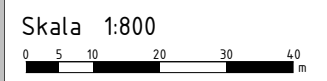
- Väg
- Bullerkälla
- Blivande bostäder
- Övrig byggnad

EKVIVALENT LJUDNIVÅ

Frifältsvärden vid fasadmarkörer

BESTÄLLARE: Uppsala Vatten
 OMRÅDE: Gottsunda, Uppsala
 UPPDRAG: 108 81 16
 HANDLÄGGARE: DBC
 SOUNDPLAN VER: 9.0
 BERÄKNING ENL: GPM (DAL32)

Gottsunda ÅVCs nuvarande område